

POPIS VZDĚLÁVACÍHO MODULU – PŘÍKLAD
A. VSTUPNÍ ČÁST
1. Název: Filozofie a etika
2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
4. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: 16 hodin
5. Platnost: 1. 9. 2025 Zpracovatelský tým: František Brož, NPI
6. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV
Doporučené umístění v učebním plánu: 4. ročník, bloková výuka
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY
1. Charakteristika Modul má charakter úvodu do studia filozofie a etiky. Zaměřuje se na rozvoj univerzálně využitelných dovedností a kompetencí (kriticky myslet, kriticky číst, formulovat vlastní názor, argumentovat, diskutovat, pokládat si otázky, řešit dilemata atd.). Prostředkem k tomu jsou vybraná filozofická a etická témata a jejich pojetí významnými mysliteli. Modul se věnuje otázkám bytí, poznání, člověka a etiky u vybraných myslitelů s přesahem k dnešnímu myšlení a zkušenostem žáků. Důraz je kladen na provázanost filozofie, etiky a každodenního života.
2. Očekávané výsledky učení včetně indikátorů posoudí smysl filozofie a etiky pro život člověka a společnosti - charakterizujete předmět zájmu filozofie a etiky (objasní, jakými otázkami se zabývá filozofie a etika); - vysvětlí význam a vliv (odkaz) vybraných myslitelů minulosti pro současný svět; - charakterizuje na příkladech vnímání svobody, pravdy, krásy/ošklivosti a vztahu člověka a společnosti v minulosti i současnosti; - posoudí vliv faktorů působících na vytváření životních postojů a hodnot člověka; - zhodnotí vliv médií na život člověka a společnosti v historické perspektivě a jejich schopnost tomuto vlivu odolat; - vysvětlí zodpovědnost každého člověka za své jednání, názory a postoje vůči ostatním lidem; - představí a v diskusi argumentačně obhájí vlastní filozofické a etické přesvědčení
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností - ZG čtenářská a pisatelská, - KK k občanství a udržitelnosti, komunikační, k učení, digitální
4. Obsah vzdělávání Předmětem zájmu modulu není přehled dějin filozofie a etiky, ale jejich role a význam v konkrétních obdobích vývoje lidské společnosti ve vztahu k možnostem žákova porozumění současnému světu. - vznik filozofie; - vznik etiky; - předmět zájmu základních filozofických oborů (ontologie, gnoseologie, kosmologie, logika, antropologie, axiologie); - etika a estetika; - hlavní problémy, otázky a metody filozofie a etiky; - vztah filozofie a náboženství; - vztah filozofie, vědy a dalších disciplín; - posoudí vztah etiky a politiky, náboženství, vědy;

- čtení vybraných filosofických a etických textů; - vybrané osobnosti dějin filozofie a etiky			
5. Vzdělávací strategie - práce s digitálními materiály a odbornou literaturou - práce s dobovými dokumenty; - minilekce zaměřené na vybraná filozofická a etická témata obecnější povahy (hranice etického jednání; místo filozofie / etiky v každodenním životě, mají věřící z hlediska etiky jednodušší život? apod.) - individuální (případně skupinové) miniprojekty či obdobná samostatná práce s vybranou tematikou z obsahu vzdělávání v rámci modulu a jejich prezentace ve sdíleném prostředí – žáci se tak aktivně podílí na dosažení vzdělávacích cílů modulu – cílem vytvořit ve sdíleném prostředí “banku” materiálů umožňujících osvojení OVU včetně indikátorů bez přímé klasicky vedené výuky; (např.: Filozofové ve službách politiky; Filozof Komenský; Etické hodnoty ve válce; Může nás ještě oslovit Kantovo pojetí etiky?; Nebezpečné rovnostářství - Marx; Teorie ideálního státu; Postavení filozofů v antickém Řecku; Středověk - filozofie versus náboženství; medailonky vybraných světových i českých filozofů; Renesanční věda a filozofie; Pronásledování filozofové; Filozofie a etika v totalitním státu; Zneužití Nietzsche, Média formují svět, aj.); - téma miniprojektu / jiné samostatné práce stanovuje vyučující, nebo schvaluje žákův výběr tématu; - eseje vyjadřující vlastní filozofická a/nebo etická východiska žáků			
C. VÝSTUPNÍ ČÁST			
1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné - řešení (standardizovaných) písemných testových úloh;	100	Porozumění problematice minilekcí v širším kontextu	10 %
Sumativní - samostatný/skupinový miniprojekt / jiné aktivní činnosti žáka	100	kompetence občanská, komunikační – prezentační; aktivní přístup a podíl na realizaci miniprojektu / výsledky jiných aktivních činností žáka	80 %
Reflexe - zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Přepočtený vážený průměr na známky: 85–100 1 70–84 2 55–69 3 40–54 4 0–39 5			
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje PEREGRIN, Jaroslav. Filozofie pro normální lidi. Praha: Dokořán, 2008. GAARDER, Jostein. Sofiiin svět. Praha: Albatros 1995. (nebo libovolné jiné vydání) CORETH, Emerich. Co je člověk. Praha: Zvon, 1994. SOKOL, Jan. Malá filosofie člověka. Praha: Vyšehrad, 1998, 2010. SOKOL, Jan. Filozofická antropologie. Praha: Portál, 2002. https://www.youtube.com/watch?v=C-Mp53jS9zM			

<https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Etika>

https://is.muni.cz/el/1423/jaro2005/SPP807/um/438359/etika_skripta_Dr._Necasova.pdf

<https://www.youtube.com/watch?v=mJJ6ulzV5sk>

<https://siler.fi.cz/wp-content/uploads/2020/10/Siler-Etika-Uvod-do-studia-2020-Skriptum.pdf>
aj.

4. Poznámky